

MELTEM YILMAZ

Soraya

DESTEK YAYINLARI: 568
EDEBİYAT: 215

SORAYA / MELTEM YILMAZ

Her hakkı saklıdır. Bu eserin aynen ya da özet olarak hiçbir bölümü, yayınevini yazılı izni alınmadan kullanılamaz.

İmtiyaz Sahibi: Yelda Cumalıoğlu
Genel Yayın Yönetmeni: Ertürk Akşun
Yayın Koordinatörü: Özlem Esmegül
Editör: Devrim Yalkut
Kapak Tasarım: İlknur Muştu
Sayfa Düzeni: Cansu Poroy

Destek Yayınları: Haziran 2015 (2.000 Adet)
3. Baskı: Temmuz 2017
4. Baskı: Kasım 2017
5. Baskı: Kasım 2018
6. Baskı: Eylül 2019
Yayıncı Sertifika No. 13226

ISBN 978-605-9913-91-1

© Destek Yayınları
Abdi İpekçi Caddesi No. 31/5 Nişantaşı/İstanbul
Tel.: (0) 212 252 22 42
Faks: (0) 212 252 22 43
www.destekdukkan.com
info@destekyayinlari.com
facebook.com/DestekYayinevi
twitter.com/destekyayinlari
instagram.com/destekyayinlari
www.destekmedyagrubu.com

Deniz Ofset – Nazlı Koçak
Sertifika No. 40200
Maltepe Mahallesi
Hastane Yolu Sokak No. 1/6
Zeytinburnu / İstanbul

MELTEM YILMAZ

Soraya

*Suriye'den kaçan
mülteci bir kadının hüznü dolu aşk hikâyesi...*

Canım anneme...

**Bu kitap, Türkiye'ye sığınan
Suriyeli savaş mağduru genç bir kızın
hayat hikâyesinden kurgulanarak romana uyarlanmıştır.**

I

Ölüm baharı...

“Soraya... Soraya... Soraya!”

İsmi ni ısrarla tekrarlayan kadının sesi, Soraya'nın ölümü beklediği kör kuyuya atılan ipti.

Şimdi, el yordamıyla tutunduğu bu iple son bir gayretle yukarı tırmanırken, sağır edici bir patlamanın göğüs kafesinde gümlettiği zamansız boşluğu hatırladı; sonrası; zifiri karanlıkta ani bir kopuş. O andan itibaren ne görüntü, ne ses, koku, tat ne de his vardı. Huzursuz doğum sancılarında sonra gelen teslimiyet. Bilincin sıfır noktasında bilinçsiz bir uyku. Sonsuzluk denizinde bitmeyen hiçlik.

Sonra, dalga dalga... Bataklığa saplanan kuşun kanat çırpışı gibi bir uyanış mücadelesi; zorladıkça zorlaşan hayata dönüş. Belli belirsiz kıpırtıyı çoğaltma arzusu, bunun adı yaşama isteği. Soraya, körkuyunun başına ulaştıkça, gözkapakları titreşmeye başladı. Ve nihayet bedenine çarpan ilk gün ışığı: İşte *uyanış!*

Gözlerini açtığında, ıslak ve bulanık bir sis perdesinin ardında, kirli beyaz tavanda can çekişen karasineği gördü. Vücudu soğuktan tir tir titreyen Soraya hayata yaklaştıkça, vızırtısı etrafa saçılan sinek ölüme gidiyordu. Nihayet onu körkuyudan çağırın sesin sahibi; orta yaşlı, kara çarşafı, şişe dibi gözlüklü hemşirenin yüzüyle burun buruna geldiğinde, Soraya'nın kalbinin en derininden doğan şükran hissi, dudak kıvrımlarına huzurla yerleşiverdi. Hemşirenin arkasında gölge gibi sağa sola koşuşturan insanlar, yaralıların ağdalı inlemeleri ve havanın ortak nefeslerle çoğalırken azalan kirli kokusu, Soraya için hayata dönüşün kanıtıydı.

“Geçmiş olsun.”

Hemşireye cevap vermek istiyordu ama içinde yıllardır kapalı kalmış gibi katılaştın, hayata ve ölüme bulanmış kadar ağırlaşın büyük nefesi dışarı vermektin korkuyordu. Verse, beraberinde ruhu da çıkıp gidecek gibiydi. Ne var ki hemşire ona gözlerini dikmiş, bir tepki bekliyordu.

“Ben... Nerdeyim?”

“Humus'ta. Sağlık ocağında. Artık bir hastane.”

“Ailem?”

“Onlar da bakım altında. Evinize bomba düştü. Yaralandınız. İyileşeceksiniz. Uyumaya çalışın.”

Devasa bir karınca gibi yanından uzaklaşın hemşirenin ardından bakakalan Soraya, sert süngerli yatakta, zihni açıldıkça berraklaşın sorularla baş başa bırakılmanın şaşkınlığı içindeydi. Hemşirenin attığı her adımda Soraya'nın aklına boşalan bir soru, bir sonrakini gebe bırakıyordu: “Ne zamandır buradayım? Ne kadar kötü durumdayım? Nerem-

den yaralandım? Ailem nerde? Onların durumu nasıl? Ne zaman buradan çıkacağım? Bu insanlar kim?"

Önceden Humus Sağlık Ocağı olarak hizmet veren, savaş başladığından bu yana her gün onlarca yaralıyı ağırlayan bir hastaneye dönüştürülmüş merkezin en kuytu yatağında yatan Soraya, kafasını hafifçe sola çevrildiğinde, yan yatakta uyuyan genç adamın üstündeki çarşafın koca çemberler halinde koyu kahverengi kanla lekelenmiş olduğunu gördü. Uyuyan esmer yüzünde sakalları yer yer dökülmüş genç adam, daha çok savaşırken yaralanmış biri gibi görüldüğünden, Soraya adamı abisine benzetti. Adamın uyuşturulmuş vücudu, mezardaki bir ölüden farksız, kıpırtısızdı. Uyanması halinde adamlarla göz göze gelmekten korkup çürük ağrısına benzeyen bir ağrıyla tutulan sırtını dikleştirdiğinde, karşılıklı 20 kadar yatakta kadınlı erkekli yaralıların yattığı ince uzun bir odada olduğunu gördü. Duvarların tavanla birleştiği yerde, aşağı doğru açılan küçük gözlü pencerelerden odaya dolan kış güneşinin hastalıklı sarı ışığı, hemen her yatağın yanında diki- len askılara bağlı serum sıvısının içinde pırl pırl yüzüyordu.

Karşılıklı yatakların ortasında, hastaların aynı zamanda volta atmak için de kullandığı alana, sahipleri belirsiz yırtık terlik ve çamurlu ayakkabılar fütursuzca dağılmıştı. Yatakların başucu demirleri yer yer paslanmıştı, belli ki yayları çıkmış olduğundan, hareket ettikçe gıcırıyordu. Kimi hastaların başucunda el çantaları, kiminin de kaygılı yakınları vardı. Soraya, yüzlerine dikkatle baktıkça, bugüne kadar hiçbirini görmediği bu insanlar ona yavaş yavaş tanıdık gelmeye başladı: Bunlar, kötü bir kaderin talihsiz yoldaşlarıydı.

Karşı yataktaki yaşlı kadın kırışmış yüzü, başörtüsünün altından fıskırmış kır saçları ve zayıf biçimsiz vücuduyla yerde bir noktaya gözünü dikmiş, belli ki, içinde bulunduğu durumdan başka şeyler düşünmeye çalışarak, sessizce acıların dinmesini bekliyordu. Yatağın yanındaki sandalyede oturanın yaşına bakılırsa kızı olsa gerekti, kafasını elindeki Kuran'dan kaldırmıyordu.

Çıkış kapısının hemen yanındaki yatakta kesik kesik inleyen adamın bir kolu, yarısından itibaren yoktu. Yüzüstü uzanmış adam, kafasını kesik kolundan diğer tarafa öyle bir çevirmişti ki, bunu kesik tarafı görmemek, artık kolu olmadığı gerçeğini kabullenmemek için yapıyordu sanki. Belki inlemelerinin nedeni fiziksel bir acı bile değildi, kim bilir, belki acısı yeni bedeninin kabullenmeyişindeydi. Soraya, genç adamın buradan önceki hayatını merak etti, ya artık olmayan kolu gibi hayalleri de patlayan bir bombayla yok olduysa?

Adamın hemen karşısındaki yatakta 6-7 yaşlarında bir çocuk, Soraya uyandığından beri ağlıyordu; çocuğun odanın içinde bir yükselip bir düşen sesi, kimse tarafından duyulmuyor ya da herkesin kendi acısına gömülmesinden olacak, önemsenmiyordu. Çocuğun yakınlarında onu bekleyen anne ya da babaya benzer birilerinin olmaması, Soraya'nın aklına en kötü ihtimali getirmişti. Bir bomba, basit bir bomba, küçük bir çocuğun gözyaşlarını bu kadar kimsesiz bırakacak güce sahip olabilir miydi?

Birdenbire, tüm kafalar aynı yöne çevrildi: Yeşil önlüklü erkek hemşire, elindeki iğneyle sokağa açılan çıkış kapısına doğru ilerlerken; herkes adamın yere sürten beyaz terlikleri

ve ruh gibi ilgisiz yüz ifadesiyle hangi hastaya gittiğine pür dikkat kesilmişti; evet, hedef, kapının yanındaki kolu kesik hastaydı! Ve birden, sesler aynı anda, yayından çıkan oklar gibi, yataklardan hemşireye doğru fırlayıverdi: “Hemşire bana da bak! Hemşire çok acım var! Ölüyorum hemşire!” Hemşire, iğneyi kolu kesik adamın kalçasına yapıp, çok profesyonel bir tavırla, ona yakaran hiçbir sesi işitmemiş gibi odadan çıktığında, umutlar bir kez daha, kim bilir ne kadar zamandır yatay pozisyonda olmaktan ağırlaşmış kir içindeki saçlarla birlikte, yastığa gömüldü. Soraya’ysa henüz, kendini onlardan biri gibi hissetmiyordu, “sanki bu insanlar yüzyıllardır burada” diye düşünürken; burada ne kadar kalacağı, şimdilik aklına getirmek istemediği bir soruydu.

Uyanalı yarım saat bile olmamıştı ki, ağrı kesicinin etkisinin geçmeye başladığını, vücudunun alt kısmındaki yanmayla karışık sızıdan anladı. Ne ki, çarşafı kaldırıp bakmaya cesareti yoktu, ya tüm vücudu, yan yataktaki adam gibi kanlar içindeyse? Ya da daha kötüsü, diğer adam gibi bir uzvu kesildiyse! Sonuçta evlerinde bir bomba patlamıştı, ondan sonrası karanlıktı. Gözlerini hayata açtığından beri tek yapabildiği yeniden uyanışı anlamaya çalışmaktı, peki ya bedeni? Şimdi bunu öğrenmenin tek yolu vardı...

Önce, açıkta kalan yerlerini gözleriyle yokladı. Elleri, kolları, omuzları yerindeydi. Sonra hissetmeye çalıştı, sırtını kasabiliyor, kollarını kaldırabiliyordu. Peki ya çarşafın altı? Usulca ayak başparmağını öne arkaya hareket ettirdi, gözünün önüne patlamadan önce rakı beyazı oje sürdüğü ayak tırnakları geliyordu. Sonra tüm ayak parmaklarını hareket

ettirdi, hepsini birden. Hissedebiliyordu, hareket ettirmeye çalıştığı her yeri. Şimdi bacaklarına gelmişti sıra, önce sağ bacağına hafifçe havaya kaldırdı, ne kadar da ağırlaşmıştı. Sonra da sol bacağı, bu sanki diğerinden de ağırdı. Şimdi, her iki bacağına birden kendine doğru çekti, bunu da yapabiliyordu. Ve karnı, karnını içine çekti, birkaç kez derin nefes alıp verdi. Hissedebildiği kadarıyla, tüm organları ve uzuvları yerindeydi. Yine de açıp bakmaktan hâlâ korkuyordu. Korkuyordu çünkü bir yerde okumuştun, insanların artık olmayan uzuvları, hareket ettirildiklerinde varmış hissi verebiliyormuş. “Allah kahretsin” diye mırıldandı, içine kurt düşmüştü, şimdi bunu hatırlamanın zamanı mıydı!

Sonunda, tırnak içleri kir dolu elleriyle çarşafı iki ucundan tutup hafifçe kaldırdı; biraz daha, biraz daha... Önce, sargıya alınmış göğüs kısmının altındaki çıplak beyaz karnıyla karşılaştı; kurumuş kan, göbek deliğini kapamıştı. Sağlı sollu kesikler ve yer yer morarmış izler aşığılara indikçe daha ciddi görünen yaralara dönüşüyordu. Nihayet çarşafı iyice kaldırdığında kızarmış, kararmış, sıyrılmış, yer yer yanmış ve çamurlanmış bir deri gördü ama en azından bacakları ve ayakları yerli yerindeydi!

Soraya'nın vücudunu yeniden keşfi, odadan içeri uzun boylu, 50 yaşlarındaki doktorun girmesiyle bıçak gibi kesildi. Şimdi sesler yine kirli bir senfoni gibi, aynı anda, ama az öncekinden çok daha yüksek şekilde aynı yöne doğru yükselmişti. Herkes doktorun kendisiyle ilgilenmesini istiyor, istemek de değil, dileniyordu. Doktor bu uğultulu yakarışlara bir son vermek için orta yerde durup sağ elini havaya kaldırdı.

Tıkanan trafiği yöneten üniformalı bir polis gibi birkaç saniye öylece durduktan sonra, kendinden emin ses tonuyla, “Hepinize tek tek bakacağım. Şimdi sakin olun” deyip zaman kaybetmeden en yakınındaki yataktan, yani Soraya’nın tam karşısındaki yataktan, hastaları kontrole başladı.

Soraya, nihayet sorularının cevabını bilen, hem de en iyi şekilde bilen kişiyle konuşacaktı. Hayata döndüğünden bu yana ortasında oturduğu bilinmezlik çemberinde kasılan vücudu usulca gevşedi, her noktasına virüs gibi yerleşen üşüme hissi azaldı, bacaklarının yanık sızısı hafiflemeye başladı. Sıranın ona gelmesini beklerken gözlerini huzurla kapattı. İncecik kirpiklerinin direncini yitirmeye meyleden gözkapaklarına ağır gelmeye başladığının, yüz kaslarının yeni dokunulmuş küstümotu gibi içine kapandığının, saç diplerinin tatlı tatlı kaşındığının farkında değildi, uyumuştur. Saatler sonra, inilteler ve horultuların her yanı sardığı odada, geceyi yırtarak uyandı.

“Aptalım ben. Aptal gibi uyuyakaldım!” Karanlıkta, huysuzlaştıkça huzursuzlaşan kuytu yatağında, yaralarıyla baş başa uyanan Soraya, ne açlık hissediyordu ne de başka bir şey; yalnızca büyük bir öfke... Burnundan soluyan bir boğa gibiydi; geçirdiği boynuz, attığı tekmeyle kendineydi. Sorularının cevabını alabileceği doktoru kaçırmıştı, işte şimdi yine bilinmezliğin tam ortasıydı. Tek istediği hatırlamaktı, o büyük felaketten önce neler olduğunu, o an

neler yaşandığını ve sonrasını... Derin nefes alıp gücünü topladıktan sonra, zorladıkça acıyan hafızasını acıta acıta zorlarken, örümcek ağlarıyla kaplı bir labirentin içinde yolunu bulmaya çalışır gibiydi. Neyse ki, tüm şehrin uyuduğu gecenin bir yarısı, tüm şehir için uyumayanların namlusundan çıkan kurşun sesleri eşliğinde, hatırlamaya başladı.

Ev halkının her birinin kendi dünyasına daldığı, sıradan bir pazardı. Soraya, oturma odasının unutulmuş bir köşesinde, babası Heysem'in iki yıl önce ona lise bitirme hediyesi olarak aldığı dikiş makinesinin başına geçmiş, kullanma kılavuzunu harfi harfine okuyor, bir yandan da öğrendiklerini uygulamaya çalışıyordu. Annesi Haya, evin içinde arada bir elinde toz beziyle görünüp kayboluyordu. Haya'nın girdiği odadan uzun süre çıkmamasının nedeni, artık herkesin bildiği üzere, evi temizleme bahanesiyle zaman öldürmesiydi. Zira Heysem'in gün boyu etrafta dolanıp bir şeyler istediği, sonra da oturma odasının ortasında horlayarak uyuduğu Pazar günlerini hiç sevmezdi. Yoksa insan neden iki gün önce yaptığı temizliği, herkesin gözünün içine soka soka ve sanki onların suçuymuş gibi tekrar yapsındı?

O gün de, Soraya, dikiş makinesine yerleştirmek için iğne iplik almak üzere ebeveyn yatak odasına girdiğinde, kış günü pencereleri sonuna kadar açılmış odada, tuvalet masası ve komodinin tüm örtülerinin kaldırılıp üstlerinin boşaltılmış olduğunu gördü. İki buçuk kişilik geniş yatakta, biçimli vücuduyla sırtüstü uzanan annesi odaya kimin girdiğini görmek için kafasını kaldırdığında, Soraya, vakitsiz kapanmaktan ıslanmış o gözlerde, tedavisi olmayan, zehir

gibi bir mutsuzluğun derinleştğini gördüğünde, olduğu yerde, vurgun yemişçesine sarsıldı. Zira o an hayatında ilk kez annesinin yalnızca bir anne değil, aynı zamanda mutsuz bir kadın olduğu gerçeğiyle çarpışmıştı. Şaşkıncı, yatağın karşısında bir süre öylece durup annesine baktı. Küçükliğinde ona peynirli poğaçalar yapan, sarı saçlı oyuncak bebeğiyle oynayan, ona cicili biçili kıyafetler giydirip öpüp koklayan annesi; mutluluğu Pazar temizliğinin tozlu bezine gömmüş bir kadındı aslında. Haya ise, yatağın karşısında dikilip duran Soraya'nın derdinin ne olduğunu merak etmeyecek kadar boş vermişti; kafasını tekrar yastığa bırakıp yorgun ve narin avuç içiyle gözlerini siper edip uyumaya çalıştı.

Soraya, hızla kırmızı beyaz tuvalet masasının ikinci çekmecesinden iğne ipliği alıp koşar adımlarla dikiş makinesinin yeniden başına oturduğunda, eli kolu ağırlaşmaktan kıpırdamıyordu. Sanki tüm enerjisi annesinin o haliyle birlikte yok olmuştu. Kaşlarını çatıp düşünürken, bilinci de usul usul açıldı: Bunu daha önce anlamayacak ne vardı; annesi, insanı ve daha çok kadını köleleştiren bir düzenin sıradan bir parçasıydı. Soraya o an, hayatında ilk kez annesinin genç kızlık hayallerini merak etti. Kim, nasıl, ne şekilde annesinin hangi hayaline son vermişti? Nasıl olmuştu da annesinin mutsuzluğunun asıl nedeninin Pazar günleri değil de, yıllar yıllar önce mezara gömülen hayalleri olduğunu daha önce fark edememişti. Ve birden, annesi ile kendisi arasında, duvara çarpan pinpon topu gibi gidip gelmeye başladı: Değil mi ki bu topraklarda kadına biçilen hayat dört duvar arasında iyi bir eş, iyi bir anne olmaktan fazlası değil-

di, şimdi bu dikiş makinesinin başında, iyi bir terzi olmanın hayali kurmanın anlamı neydi?

Canı sıkılan Soraya, bedenini kurtulmak istediği bir yük gibi sürüyerek odasına taşırken, bilincinde açılan bu yeni pencereden içeri giren bir beyaz güvercinin kanat çırpa çırpa yerleşme çabasına kulak verdi. Aynı anda, bundan sonra bir ömür hırpalayacak olan o tuhaf sıkıntıyla, yatağın, pencerenin önüne denk gelen ayakucuna çöküverdi. Soraya artık, Pazar günleri banyodan gelen su sesinin, gündüz vakti odalarda yanan lambaların ya da tencerede pişen pırasa kokusunun yalnızca kendileriyle sınırlı olmadığını, tüm bunların aslında dört duvar arasında köleleştirilmiş kadınların mutsuzluğunun izdüşümleri olduğunu anlıyordu. Daire şeklinde toz izi kalmış pencerenin önünde, hiçbir zaman iyi bir terzi olamayacağı gerçeğini yutkunurken, karşısındaki toprak arazide top oynayan esmer çocuklar, birbirlerine el kol hareketleriyle ağızları dolu dolu küfrediyordu.

O an Soraya, yaşayacağı büyük felaketten birkaç saat önce, kendi büyük felaketini yaşıyordu. 20 yaşında, lise mezunu genç kız hayalleri bir kenara, şimdi hayat bir kenara. Soraya için “hayat” dedikleri şey artık birkaç cümleye sığabilecek kadardı: Üç yıldır arkadaşlık ediyordu Emir’le. Emir, babasının kumaş dükkânında çalışmaya başlayıp biraz para biriktirir biriktirmez evlenecekler, birkaç yıl içinde muhtemelen birkaç çocukları olacaktı. Ev işleri, çocuklar ve kocasından zaman kalırsa “hobi” olarak dikiş makinesinin başına oturabilirdi, hepsi bu. Hayalleri, içindeki kırılğan ağacın en narin dalından havalanıp giden bir

kuş gibi ondan uzaklaşırken; dışarıda, hep bir ağzıdan yükselen “goooooolllll” nidalarıyla irkildi.

O sırada babası Heysem, hâlâ kredi borcunu ödediği züm-rüt yeşili arabasını yıklatmak için gittiği oto tamirciden yeni dönmüş, banyo yapıyordu. Heysem’in yıllardır Pazar prog-ramı harfi harfine aynıydı: Sabah 9 civarı kalkar, eşofman-larını giyip sokağa çıkar, günlük gazeteleri alıp Humus’un en piyasa kafesinde oturur, sucuklu yumurtalı kahvaltısını yapar, ardından kahvesini ısmarlar, öğle saatlerine kadar ke-yif yapardı. Oradan kalkınca ya arabayı yıkamaya verir ve o sırada yıkamacıyla yarım yamalak siyaset konuşur ya da evin yakınındaki alışveriş merkezine uğrayıp ufak tefek ihtiyaç-larını alır, geri kalan günü, oturma odasındaki televizyonun karşısında, makine gürültüsüne benzer horlamasıyla kesik kesik uyuyarak geçirirdi. İşte şimdi de, uykuya geçmeden önce, bol sulu Pazar banyosunu köpürte köpürte uzatırken, bir yandan ıslığını çaldığı ritimsiz melodilerle keyfinin ne kadar yerinde olduğunu, en çok da kendine ispatlıyordu.

İşte o an, tam da o an... Soraya’nın “gol” nidalarıyla ir-kilip pencerenin önünden kalktığı, Haya’nın sağ elini göz-lerine siper edip uykuya meylettiği, Heysem’in greyfruit özlü şampuanı kafasına götürdüğü sırada... Bir dev, kara, ani pat-lama. Gerisi Y-O-K.

Soraya, kendisi gibi onlarca yaralıyla bir arada kaldığı bu merkezde, gecenin bir yarısı; o dev, kara, ani patlamayı anı